

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

VLADA CRNE GORE

Duško MARKOVIĆ, predsjednik Vlade

Zoran PAŽIN, potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku

Milutin SIMOVIĆ, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem

Damir Šehović, ministar prosvjete

Podgorica, 15.jul 2019.

Poštovani gospodine MARKOVIĆ,

Poštovani gospodine PAŽIN,

Poštovani gospodine SIMOVIĆ,

Poštovani gospodine ŠEHOVIĆ,

Obraćam vam se ispred Centra za građansko obrazovanje (CGO) a povodom odbijanja rektora Univerziteta Crne Gore, Danila Nikolića, da postupi shodno Zakonu o akademskom integritetu i internim aktima ove visokoškolske ustanove čiji je osnivač Vlada, sa zahtjevom da Vlada Crne Gore, preko svojih predstavnika u Upravnom odboru, preduzme potrebne mjere i radnje kako bi rektor svoje dužnosti obavljao profesionalno i odgovorno ili bio razriješen te dužnosti.

CGO je nedavno otkrio i savjesno prema nadležnim univerzitetskim i tužilačkim organima procesuirao slučaj vanredne profesorke Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, **Bojane Lakićević Đuranović**, koja je pod svojim imenom u beogradskom stručnom časopisu *Pravni život, tematski broj 12 Pravo i zapovest razuma*, objavila skraćenu verziju specijalističkog rada svog studenta **Đorđija Drinčića**. Tako je u ponedjeljak, 8.jula 2019. podnešen rukovodstvu Univerziteta Crne Gore (UCG) i Pravnog fakulteta **Prijedlog za utvrđivanje kršenja akademskog integriteta od strane vanredne profesorke Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore Bojane Lakićević-Đuranović i shodno sankcionisanje.** Istog dana, **predata je i krivična prijava nadležnom Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici.**

Upoznati smo sa činjenicom da je **Tužilaštvo** započelo radnje izviđaja i pratićemo njihovo dalje postupanje u vezi sa ovim slučajem.

Na drugoj strani, rektor UCG, Danilo Nikolić, naš **Prijedlog** uputio je na postupanje Pravnom fakultetu. Ovo je uradio iako je vidio iz dopisa CGO-a, upućenog elektronskom poštom svim primaocima zajedno, da je istog dana to poslato i njemu i članovima rektorskog kolegijuma i rukovodstvu Pravnog fakulteta. Dekanica Pravnog fakulteta, **Aneta Spaić**, sazvala je sjednicu Vijeća Pravnog fakulteta a to je Vijeće dominantnom većinom od 24 glasa (od ukupno 30) odlučilo da od Suda časti zatraži da ispita slučaj Lakićević Đuranović. Ovdje na važnosti **dobija rektorov dopis Pravnom fakultetu**. Naime, **kad je obaviješten o odluci Vijeća Pravnog fakulteta, koja ga je izgleda iznenadila, on se naprasno sjetio da ovo pitanje nije u nadležnosti UCG i njegovih tijela i upućuje zahtjev Ministarstvu prosvjete Vlade Crne Gore da isti proslijedi nepostojećem Etičkom komitetu!?** To radi i nakon što je **Ministarstvo prosvjete dalo izjavu medijima da do uspostavljanja novih mehanizama, među kojima je Etički komitet, shodno Zakonu o akademskom integritetu rade postojeći, a u konkretnom slučaju Sud časti UCG.** Pravni tim CGO-a je saglasan sa ovim stavom Ministarstva prosvjete jer ono korespondira i sa principom pravne sigurnosti, a isti se i eksplicitno navodi u članu 27 Zakon o akademskom integritetu: **“Ustanove su dužne da usklade svoju organizaciju, rad i akta sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se postojeći opšti akti ustanove, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.”** UCG nije do sada uskladio svoja akta sa Zakonom, za što ima vremena do polovine oktobra i nije u docnji, ali to potvrđuje **validnost postojećih akata i mehanizama UCG koje rektor Nikolić svjesno ignoriše.** Nesporno je da je

Tel: +382 20 228 479

Fax: +382 20 228 499

info@cgo-cce.org

www.cgo-cce.org

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 96

81000, Podgorica, Crna Gora

www.facebook.com/cgo-cce

www.twitter.com/CGOCCE

www.instagram.com/cgo-cce

www.linkedin.com/cgo-cce

www.youtube.com/user/cgocce

Centar za
Centre

Rektor Nikolić ovakvim postupanjem pokazao da izbjegava da podnese potreban nivo odgovornosti. U tome ga prati i predsjednik Suda časti i prorektor Boris Vukićević.

Sudeći po zakonskim rješenjima koje je izradila i predložila Skupštini Crne Gore, **Vlade Crne Gore pokazala je da razumije problem plagijarizma**. CGO je imao pozitivno iskustvo u zagovaranju unaprijeđenja zakona u ovoj i vezanim oblastima. To iskustvo vežemo za rad naših članova u radnim grupama za izradu izmjena i dopuna Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o akademskom integritetu, ali i učešća u javnoj raspravi povodom izmjena i dopuna Krivičnog zakonika. Tako je Ministarstvo prosvjete usvojilo naš prijedlog da se plagijarizam definiše u krovnom Zakonu o visokom obrazovanju, a najveći dio naših prijedloga koji su se odnosili na ovaj vid kršenja akademskog integriteta su gotovo integralno inkorporirani u Zakon o akademskom integritetu. Veoma je važno bilo i razumijevanje Ministarstva pravde da se prilikom izmjena i dopuna Krivičnog zakonika ovo krivično djelo dodatno specificira i uvede još strožija kazna, čime je Crna Gora napravila značajan iskorak u regionalnim i širim okvirima kad je riječ o krivičnom adresiranju plagijarizma.

Slučaj Lakićević Đuranović je najdrastičniji slučaj sa kojim smo se mi u CGO-u susreli u ovoj oblasti, a ukazujemo već dugi niz godina na problem plagijarizma. Naglašavamo i da je rad pod svojim imenom **Lakićević Đuranović** objavila nakon što je tema plagijarizma pozicionirana u crnogorskom javnom diskursu i nakon ovih izmjena i dopuna Zakona o visokom obrazovanju i Krivičnog zakonika. Takođe, rad je objavila uoči najavljenog usvajanja Zakona o akademskom integritetu. Sve ovo je morala znati i bolje od drugih imajući u vidu da je ona profesorka Pravnog fakulteta za čije akademsko osoblje se podrazumijeva da ažurnije od drugih prati razvoj zakonodavnog okvira. Etičku razmjernu ovog slučaja najbolje je [u svom komentaru za DN Vijesti](#) sažeo uvaženi profesor **Žarko Puhovski** iz Zagreba koji je rekao: *“Ovdje je stvar jednostavna, a ovo nije ‘samo’ plagijat, nego plagijat uz otežavajuću okolnost, jer nije korišten tek tuđi rad, nego rad osobe koja je institucionalno ovisna o plagijatorici.”*

CGO vjeruje da je **dosadašnja nekažnjivost plagijatora** koji čine akademsku zajednicu, a imaju i moćne zaštitnike, **bila ohrabrenje Lakićević Đuranović**. I tim prije je sada **odgovornost nadležnih** – konkretno **rektora UCG Danila Nikolića da efikasno procesuiraju ovaj slučaj**, a posebno imajući u vidu da nije potrebno sprovoditi nikakav poseban postupak utvrđivanja autentičnosti spornog rada. [CGO je o tome kompletan materijal objavio i na svom sajtu](#). Naime, u radu **„Uloga i značaj Suda pravde Evropske unije u stvaranju, tumačenju i primjeni prava – primjeri iz prakse“**, koji je **Lakićević-Đuranović objavila u decembru 2018.** u stručnom časopisu *Pravni život*, pod svojim imenom, u odnosu na rad studenta **Đorđija Drinčića** kojem je bila mentorka prilikom izrade njegovog specijalističkog rada pod nazivom **„Uloga i značaj Suda pravde u stvaranju, tumačenju i primjeni prava EU“**, a koji je on odbranio u junu 2018. na Pravnom fakultetu UCG, postoje svega **dvije različite rečenice i jedna fusnota**. Znači, **Lakićević Đuranović je sve ostalo doslovno prepisala iz rada Drinčića, uključujući i nekoliko pravopisnih grešaka koje je student napravio.**

Važeći [Etički kodeks Univerziteta Crne Gore](#) u članu 1, stav 7 propisuje *“Pripadnici univerzitetske zajednice imaju pravo i obavezu da ukažu na teže slučajeve naučnog nepoštenja svojih kolega”*, a u članu 3, stav 11 *“Moralna je dužnost svakog pripadnika akademske osoblja da ukaže na neetičko ponašanje svog kolege, odnosno na kršenje odredaba ovog Etičkog kodeksa”*. Ovo je obavezivalo rektora da po prijemu dopisa CGO-a sa dokaznim materijalom isti prosljedi Sudu časti na postupanje. Dalje, član 3 stav 8 Etičkog kodeksa propisuje *“Mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštovanju prava intelektualne svojine i drugih prava ostvarenih tokom naučnog rada u okviru tog odnosa, bez iskorišćavanja nadređenosti mentorskog položaja.”* Ovaj član pruža jednu od ključnih osnova, ali ne jedinu, rektoru da promptno zatraži od Suda časti da slučaj procesuiraju, a Sud časti da shodno svojim ovlašćenjima donese odluku o istom a ne da se njegov predsjednik ograđuje time da rad nije objavljen u Crnoj Gori!? Konačno, član 4 koji se odnosi na odgovornost prema instituciji, stav 2 nalaže **„Akademska osoblje čuva integritet i dostojanstvo akademske institucije i radi po svom najboljem znanju, savjesno, pošteno, kulturno i posvećeno.“** Upravo ovo rektora, kao

Tel: +382 20 228 479
Fax: +382 20 228 499

info@cgo-cce.org
www.cgo-cce.org

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 96
81000, Podgorica, Crna Gora

www.facebook.com/cgo-cce

www.twitter.com/CGOCCE

www.instagram.com/cgo-cce

www.linkedin.com/cgo-cce

www.youtube.com/user/cgocce

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

Prvog čovjeka UCG i obavezuje prije svih, a on u ovom slučaju ne čuva integritet i dostojanstvo UCG ni savjesno, ni pošteno. A nije ni kulturno ćutati pred javnošću na ovaj skandal.

Podsjećamo da član 6 Etičkog kodeksa UCG definiše odgovornost zbog povrede intelektualne svojine kroz 18 stavova, a u kojima se između ostalog naglašava da plagiranje spada u najteže oblike naučnog i akademskog nepoštenja. Naša je procjena da je Lakićević Đuranović prekršila, samo kad je riječ o ovom ključnom članu Etičkog kodeksa, najmanje 12 od 18 stavova, pri čemu je među preostalih šest dio odnosi na obaveze univerziteta kao institucije, itd.

Ukratko, razmjere kršenja Etičkog kodeksa od strane Lakićević Đuranović su takve da je rektor morao da se time pozabavi odgovorno i pošteno a što on do danas nije učinio. Na žalost, svjedoci smo toga da se Nikolić do sada samo trudio da svoj posao prebaci nekom drugom i time se upleo u sopstvene neizvedene taktičke igre koje razobličavaju taj pristup izbjegavanja odgovornosti, ali i ohrabrenja nezakonitim i neetičkim radnjama na UCG i zaposljenih na UCG. Prvo je sve pokušao prebaciti Pravnom fakultetu koji je ispravno postupio, a onda je obraćanjem Vladi pokušao poništiti tu odluku Pravnog fakulteta i prebaciti odgovornost Vladi Crne Gore. **Ovim rektor Nikolić pokazuje da nije u stanju ili iz nekog ličnog razloga ne smije da procesuiru Lakićević Đuranović a što je u suprotnosti sa Etičkim kodeksom i Statutom UCG i zbog čega, ukoliko ne promijeni pristup, mora biti smijenjen.**

CGO želi da vjeruje da Vlada Crne Gore ne podržava ovakvo djelovanje Nikolića koje ozbiljno ugrožava javni interes i ono što je ostalo od kredibiliteta najstarije visokoobrazovne ustanove u Crnoj Gori, čiji je osnivač Vlada a koju finansiraju građani i građanke Crne Gore. Ukoliko Vlada i dalje stoji iza sopstvenih zakonskih rješenja i politika koji prepoznaju problem plagijarizma onda ne može ni tolerisati ovako Nikolićevo postupanje. Odnos prema slučaju Lakićević Đuranović je indikator koji će to pokazati. Stoga, tražimo od Vlade da preko svojih članova Upravnog odbora utiče na hitnu promjenu ovakvog štetnog pristupa rektora ili da iniciraju njegovo razriješenje, shodno članu 54 Statuta UCG, kako bi tu poziciju zauzeo neko ko ima kapacitet da taj posao obavlja bez ograničenja koje Nikolić sada otvoreno i nedopustivo pokazuje. Isto se odnosi na prorektora Vukićevića koji kao predsjednik Suda časti odbija da radi svoj posao a samim tim urušava ugled funkcije koju vrši.

Očekujući vašu brzu reakciju povodom ovog pitanja,

S poštovanjem,

Daliborka Uljarević, izvršna direktorka

Tel: +382 20 228 479
Fax: +382 20 228 499

info@cgo-cce.org
www.cgo-cce.org

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 96
81000, Podgorica, Crna Gora

www.facebook.com/cgo.cce

www.twitter.com/CGOCCE

www.instagram.com/cgo-cce

www.linkedin.com/cgo-cce

www.youtube.com/user/cgocce